

Please check the examination details below before entering your candidate information

Candidate surname					Other names				
Centre Number					Candidate Number				
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	

Pearson Edexcel Level 1/Level 2 GCSE (9–1)

Wednesday 17 May 2023

Afternoon (Time: 1 hour 5 minutes)

Paper reference **1TU0/3H**

Turkish

PAPER 3: Reading and understanding in Turkish

Higher tier

You do not need any other materials.

Total Marks

Instructions

- Use **black** ink or ball-point pen.
- **Fill in the boxes** at the top of this page with your name, centre number and candidate number.
- Answer **all** questions in Sections A, B and C.
- Questions in Section A and C are set in English.
- Questions in Section B are set in Turkish.
- Answer the questions in the spaces provided
– *there may be more space than you need.*
- You must **not** use a dictionary, but in some questions translations are provided for a few words that were not included in the Specification vocabulary lists.

Information

- The total mark for this paper is 50.
- The marks for **each** question are shown in brackets
– *use this as a guide as to how much time to spend on each question.*
– *you should spend approximately 15 minutes on the translation question.*

Advice

- Read each question carefully before you start to answer it.
- Try to answer every question.
- Check your answers if you have time at the end.

Turn over ►

R75154A

©2023 Pearson Education Ltd.
N:1/1/1/1/1/1

SECTION A

Answer ALL questions. Write your answers in the spaces provided.

Some questions must be answered with a cross in a box ☒. If you change your mind about an answer, put a line through the box ☒ and then mark your new answer with a cross ☒.

Less Traffic

1 Read the text from a blog.

Türkiye’de büyük şehirlerde çok fazla trafik olur. Özellikle sabah işe gidiş ve akşam eve dönüş saatlerinde yollar kalabalıktır. Yolda çok fazla zaman geçer. İnsanlar özel arabaları yerine toplu taşıma araçlarına binseler trafik sıkışıklığı olmaz. Bu neden ile sürücüler de strese girmezler.

Bu sorunları engellemek için birkaç arabası olan ailelerin tek bir araba kullanmaları iyi olur. Beraber yolculuk yapan aile üyeleri sohbet ederek işlerine varırlar. Bu durum aile ekonomisi için de yararlı olur, çünkü yakıt için fazla para harcamazlar.

Trafige çıkan araba sayısının az olması hava kirliliğini de azaltır. Kendimiz ve çocuklarımız için temiz bir doğa istiyorsak alışkanlıklarımızı değiştirmemiz gerekir.

Glossary

engellemek – to prevent

varmak – to arrive

yakıt – fuel

azaltmak – to reduce

Answer the following questions in **English**. You do not need to write in full sentences.

(a) What is the solution to the traffic problem in big cities? Write one detail.

(1)

(b) What would be a benefit of families car sharing?

(1)

(c) Why do we need to change our lifestyle?

(1)

(Total for Question 1 = 3 marks)

'Zeliş' by Necati Cumalı

- 2 Read the extract below. You are reading an episode from Necati Cumalı's story. The events take place in the Aegean region.

Urla yakınında bir tarlada temmuz sıcakında bir gündür. Köy halkının çoğu çiftçidir. Her yıl topraklarında farklı bitkiler yetiştirirler. Çalıştıkları topraklarda çadırlar kurarlar ve yaşamlarını orada sürdürürler.

Recep'in güzel kızı Zeliha her gün çalışanlara yemek hazırlar. Bir gün beyaz keçinin kaçtığını fark eder. Koşup annesine haber verir. Annesi çadıra geri gelir, ağıl boştur. Onu iyi bağlamadığı için, bu durumdan Recep'i sorumlu tutar.

Zeliha küçük kardeşi ve komşunun oğlu Cemal ile hayvanı aramaya başlar. Eve yakın her yerde dolaşırlar. Sonunda onu bulurlar.

Zeliha Cemal'i çok beğenir. Anne Recep'e ve kızına çok kızar. Zeliha'yı ise bu olay çok mutlu eder.

Glossary

tarla – field
keçi – goat
ağıl – barn
bağlamak – to tie

Answer the following questions in **English**. You do not need to write in full sentences.

- (a) What is the job the villagers do in the story? (1)
- (b) What was Zeliha's daily duty? (1)
- (c) Who helped Zeliha? Give one detail. (1)
- (d) Why did Zeliha feel happy? (1)

(Total for Question 2 = 4 marks)

3 Read this article in a Family Health magazine.**Eating habits**

Çocukların yemek alışkanlıkları aileyle başlar, okul döneminde devam eder. Onlar okul yıllarında hem zihinsel hem de fiziksel enerjiye gereksinim duyarlar. Bu nedenle makarna, patates, pirinç gibi karbonhidratlı ürünler ile yapılan yemekler yemeliler.

Meyvelerde göz ve diş sağlığı için gereken farklı vitamin ve mineraller vardır. Ayrıca çocuklar, şeker ihtiyaçlarını doğal yollardan gidermek için meyve yemeliler. Yalnız yedikleri meyvelerin sayısına dikkat etmeleri gerekir.

Çocuklarınızın büyümeleri ve gelişmeleri için onlara sebzeleri sevdiren. Sebzelerin başka bir yararı da vücudu hastalıklardan korumasıdır.

Çocuklar okula gitmeden önce mutlaka kahvaltı etmelidirler. Kahvaltıda yumurta, peynir, zeytin, süt gibi proteinli gıdalar almaları çok önemlidir. Bu gıdalar arasında kuru meyveler de enerji veren ürünlerdendir.

Glossary

dönem – period
zihinsel – mentally
fiziksel – physically
gereksinim – requirement

Answer the following questions in **English**. You do not need to write in full sentences.

- (a) How do children first gain eating habits? (1)
- (b) What do children need for physical and mental strength? (1)
- (c) How should children meet their daily sugar requirement? (1)
- (d) What is one of the benefits of eating vegetables? (1)
- (e) Why should children eat dried fruits? (1)

(Total for Question 3 = 5 marks)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

BLANK PAGE
QUESTION 4 BEGINS ON THE NEXT PAGE.

Bando Takımı by Muzaffer İzgü

- 4 Read the extract below. The story describes a musician's memories from the time when he started to be involved in a music band.

Şehrimize yeni başkan gelince bütün memurları topladı. İlk konuşmasında "Orkestramız yok." dedi. "Orkestrasız şehir, kanatsız kuşa benzer." diye devam etti. Bir orkestra grubunun kurulmasını istedi. Ardından şehirde "Orkestraya Kavuşma Derneği" kuruldu ve yönetime bir başkan seçildi.

Herkes verebildiği kadar para yardımı yaptı ve altı ay kadar sonra çok paramız oldu. Başkan Bey iki kişi ile İstanbul'a gitti ve bir hafta sonra yepyeni müzik aletleri ile döndü. Ertesi gün, Başkan Bey "Orkestra grubunu kendi aramızda kuracağız." dedi. Herkese bir müzik aleti verdi. Sekiz ay kadar sonra hepimiz birer müzisyen olmuştuk.

Daha sonra herkes kendine müzisyen olarak iş bulmaya başladı. Başkana işten ayrılma mektubu yazmaya başladılar. 23 Nisan töreni için sadece ben ve davulcu kalmıştık. Başkan müzik aletlerinden bir tanesini omzuma taktı ve bir tanesini de elime verdi. Bir hevesle törene katıldık. Şehir halkı bizi öyle begendi ki, şaşıktık kaldık...

Put a cross ☒ in the correct box.

Example: The story takes place in a ...

☐	A town
☐	B village
☒	C city
☐	D area

- (i) New governor wants to set up ...

(1)

☐	A a school.
☐	B a club.
☐	C an orchestra.
☐	D a library.

(ii) It took ... months to collect enough money for the band.

(1)

	A eight
	B six
	C eleven
	D seven

(iii) The orchestra members were selected from the ...

(1)

	A grocers.
	B nurses.
	C civil servants.
	D florists.

(iv) The orchestra members left their jobs to be ...

(1)

	A guardians.
	B managers.
	C captains.
	D musicians.

(v) The last two musicians were ... about the ceremony.

(1)

	A enthusiastic
	B worried
	C sad
	D unhappy

(Total for Question 4 = 5 marks)

Kıbrıs'a Özgü Tatlar

5 Read this article on a food magazine.

Ceviz Macunu

Kıbrıs'ta ceviz macunu, çok eskiden beri misafirler için hazırlanmış. Yapımında kireç gibi son derece ilginç malzemeler kullanılıyor. Tadına bakmanız gereken eşsiz bir geleneksel lezzettir. Adanın her yerinde yapılan bu tatlının, en iyisini Girne'de bulabilirsiniz. Kıbrıs'tan dönerken bir kavanoz da sevdikleriniz için almak isteyeceksiniz. Böylece onlar da ceviz macununu tanımış olurlar.

Şeftali Kebabı

Herkesin adını merak ettiği tatlardan biridir. Yemegin içinde şeftali yoktur, şekli de şeftaliye benzemez, ama adı neden şeftali kebabıdır? Eskiden bu yemegin orijinal adının "Şef Ali Kebabı" olduğu söylenir. Bu ad zamanla şeftali kebabı olmuş. Koyun ve keçi eti ile yapılan bu yemek, şişte ya da ızgara üzerinde yavaş yavaş pişirilir. Tadı nefistir. Yemenizi öneririm.

Molehiya

Yemege ismini veren molehiya bitkisi adaya özgü, güzel kokulu bir sebzedir. Et ile birlikte hazırlanan bu yemek Kıbrıslıların evinde çok sık pişirilir. Etli sebze yemeklerini seviyorsanız, molehiyayı da seversiniz. En iyisini yemek için ise Lefkoşa'ya gitmeniz şart. Kurutulmuş sebzelerden hazırlandığı için her mevsim yeme şansınız var. Yani yazın ya da kışın molehiyanın enfes tadına bakabilirsiniz.

Glossary

kireç – Lime
malzeme – ingredients
tat – taste
koyun – sheep
keçi – goat
şiş – skewer
özü – specific

Choose the correct answer from **walnut paste**, **peach kebab** or **mulukhiyah**.

(a)	is a traditional dessert to offer your guest.	(1)
(b)	is a good choice for people who like meat dishes with vegetables.	(1)
(c)	can be a good gift for your friends and family.	(1)
(d)	is very tasty when it is cooked on a barbecue.	(1)

Answer the following questions in **English**.

(e) What type of plant is mulukhiyah?

(1)

(f) What makes Mulukhiyah available for all year round?

(1)

(Total for Question 5 = 6 marks)

Gençlik Kampları

6 Read this article in a youth magazine.

Gençlik kampları gençlerin serbest zamanlarında çeşitli sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler yapmaları için düzenlenmiştir.

Kamplara katılan gençlerin ulaşım, konaklama ve yemek ihtiyaçları Gençlik ve Spor Bakanlığınca karşılanmaktadır. On iki ve on beş yaş grupları için "Deniz Kampları" on altı ve yirmi iki yaş grupları için "Doga Kampları" vardır. Bu kamplar gençler için ücretsizdir.

Manisa Şehzade Gençlik Kampı doga kamplarından biridir.

Kamp yüz otuz kişiliktir. Gençler kırk adet bungalow, altı adet yatakhane kalırlar. Kamp yerinde toplantı salonu, havuz ile aktivite alanları bulunmaktadır.

Kamp etkinlikleri olarak; futbol, masatenisi, voleybol, basketbol, okçuluk, halk oyunları, müzik, kaya tırmanma gibi etkinlikler yapılmaktadır.

Yazları sıcaklık oranı kırk derecenin üzerinde olabilir. Zaman zaman da serin ve esintili yaz geceleri yaşanır. Gece ve gündüz arasındaki ısı farkı çok olabileceği için hem ince hem de kalın giysilerin getirilmesi uygun olur.

Kamp alanının yakınında kaplıcalar, antik kentler ve tiyatrolar gibi tarihi kalıntılar vardır. Bu yerlere yapılacak geziler kamp etkinlikleri listesine alınabilir.

Doga yürüyüşleri ve diğer etkinlikler için bir sırt çantası ve el feneri gereklidir. Ayrıca kampçılar kişisel giysilerini ve temizlik malzemelerini getirmeliler. Havuz etkinlikleri için ise kampçıların yanlarında mayo ve güneş yanıklarını önlemek için koruyucu krem bulundurmaları önerilir.

Glossary

- serbest – free
- kültürel – cultural
- konaklama – accommodation
- bakanlık – ministry
- karşılanmak – be met
- bungalow – bungalow
- yatakhane – dormitory
- okçuluk – archery
- oran – rate
- kaplıca – spa/thermal
- tarihi kalıntı – historical ruin
- fener – torch
- yanık – burn
- koruyucu – protective

(i) What does this article tell us?

(3)

Put a cross ☒ next to the **three** correct sentences.

☒	Example: Young people can take part in various social, cultural and sports activities in youth camps.
☐	A Parents pay for youth camps.
☐	B The weather would be cooler at nights.
☐	C Youth camps allow young people to learn foreign languages.
☐	D Minimum age requirement for Nature Camps is 16.
☐	E You can play computer games in the youth camp.
☐	F You can have a long walk on the beach.
☐	G You would need a torch for a nature walk.

Answer the following questions in **English**.

(ii) Which camp can you join if you are under 16 years old?

(1)

(iii) What should the campers be careful about when they do water activities?

(1)

(Total for Question 6 = 5 marks)

TOTAL FOR SECTION A = 28 MARKS

SECTION B

Eskiden Taşımacılık

7 Tarih dergisinde gıda ürünleri ile ilgili bu yazıyı okuyun.

Eskiden ticaret günümüzdeki kadar kolay değildi. Bunun için insanlar uzun yolculuklara çıkarlardı. Taşımacılık genellikle ülke dışından, at arabalarıyla ya da eşek ve develerle yapılırdı. Örneğin ünlü Ipek Yolu Çin'in en uç noktasından başlardı. Bu yol Anadolu'dan geçerek İstanbul'a, oradan da Avrupa'ya giderdi.

Doğu ülkelerinde yemeklerde kullanılan bazı bitkiler ilaç yapımında da önemliydi. Bunları Avrupa'da sadece zengin insanlar alabilirdi çünkü aylar süren yolculuktan sonra çok pahalıya satılırdı.

Yıllar geçtikçe birçok teknik gelişme oldu ve taşımacılık daha kolay yapılmaya başladı. Bu nedenle eski yollar önemini kaybetti. Artık dünyanın her yerinde çoğu gıda ürününü bulmak kolaydır.

Glossary

eşek – donkey

deve – camel

en uç nokta – the farthest point

Doğru kutuya ☒ işareti koyun.

Örnek: Taşımacılık eskiden daha ...

☐	A kolaydı.
☒	B zordu.
☐	C önemliydi.
☐	D hızlıydı.

(i) Ürünleri ... taşınyordu.

(1)

	A uçaklarla
	B hayvanlarla
	C trenlerle
	D gemilerle

(ii) İpek Yolu'nun başlangıcı ...

(1)

A	Anadolu'dadır.
B	Türkiye'dedir.
C	Çin'dedir.
D	Avrupa'dadır.

(iii) Bazı bitkiler ... biliminde kullanılıyordu.

(1)

A	botanik
B	tıp
C	coğrafya
D	fizik

(iv) Uzak ülkelerden gelen ürünleri ... alabiliyordu.

(1)

A	herkes
B	zenginler
C	yoksullar
D	çiftçiler

(v) Birçok gıda ürününü ... buluyoruz.

(1)

A	zor
B	sadece şehirlerde
C	bazı yerlerde
D	her yerde

(Total for Question 7 = 5 marks)

Film İzlemek

8 Bu yazıyı bir internet sitesinde okuyorsunuz.

Sevim- Ders çalışmadığım zamanlarda film izlemeyi seviyorum. Gerçek hayattan alınan filmleri begeniyorum. Bence bu tür filmler insanlara doğru mesajlar veriyor ve onların ufkunu genişletiyor.

Kerem- Ben komedi filmlerini izlemeyi tercih ediyorum. Konusu önemli değil ama gülerken biraz da düşündürsün isterim. Mizah unsurlarıyla insanlar hem eğleniyorlar hem de öğreniyorlar.

Sude- Bilimsel konulu kurgu filmler benim favorilerim arasında. Böyle filmleri izlediğim zaman kendimi başka bir âlemde hissediyorum. İnternet üzerinden para ödmeden sınırsız film izleyebiliyorum. En güzeli de en yeni filmleri anında bulabiliyorum.

Burak- Macera filmlerini çok severim. Onları izlerken çok heyecanlanıyorum ve ben de aynı macerayı yaşıyor gibiyim. Bu tür filmleri izleyenler zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorlar. Farklı ülkelerin ve macera filmlerini izlemek de çok ilginç.

Glossary

ufuk – horizon

unsur – element/factor

bilimsel konulu – about science

Bunlar kimlerin görüşüdür? **Sevim, Kerem, Sude, Burak**. Kişi adlarını birden fazla kullanabilirsiniz.

Örnek: Filmler eğlendiricidir. Kerem.

- (a) Komik filmler düşündürücü olmalıdır. (1)
- (b) Film izlerken zaman çabuk geçer. (1)
- (c) Filmleri bedava izleyebiliriz. (1)
- (d) Gerçek olayları anlatan filmler bilgilendiricidir. (1)
- (e) Yabancı filmleri izlemek ilginçtir. (1)

(Total for Question 8 = 5 marks)

Seyahat Sorunları

9 Aşağıdaki yazıyı bir dergide okuyorsunuz.

Seyahat ederken bazı tatsız durumlarla karşılaşılır. Bunların çözümü hakkında bilgi sahibi olmak işimizi kolaylaştırır.

Pasaport Kaybetme

Pasaportunuzu kaybederseniz en yakındaki konsolosluga veya büyükelçilige gitmelisiniz. Sorunu bildirmeli ve seyahat belgesi almak için başvuru formu doldurmalısınız. Bu belge için para ödemeniz gerekiyor. Verilen seyahat belgesi ile varacağınız ülkeye giderken beş farklı ülkeden geçme hakkınız var.

Uçuş İptalleri

Bazen beklenmedik nedenler yüzünden uçuşlar iptal olabilir. Avrupa Birliği yönetmelikleri yolcuların haklarını koruyor. Yolcular kendilerini güvende hissettikleri için sıkıntı yaşamıyorlar.

Böyle bir durumda havayolu şirketi ya para iadesi yapıyor ya da aynı varış noktası için başka bir bilet veriyor. Tüm otel ve yiyecek için yapılan ödemeleri de havayolu şirketleri karşılıyor. Uçuşun ertelenmesi durumunda bazı havayolu şirketleri bu masrafları yolcuların ödemesini isteyebilir. Bu durumda yaptığınız harcamaların faturalarını saklamalısınız, çünkü daha sonra tüm ödemeleri geri alabilirsiniz.

Yolculuk Avrupa Birliği ülkelerinden birine ise kalkış üç saat içinde olmalıdır. Eger uçak üç saat içinde kalkmazsa havayolu şirketinin, bilet parasını en kısa zaman içinde geri ödemesi gerekiyor.

Gecikme, kötü hava koşulları, güvenlik nedenleri veya trafik kontrol grevleri gibi nedenlerden kaynaklanıyorsa havayolu şirketleri para iadesi yapmıyor.

Daha fazla bilgiyi hava yollarının internet sayfalarından temin edebilirsiniz.'

Glossary

karşılaşmak – to meet
çözüm – solution
kolaylaştırmak – facilitate
konsolosluk – consulate
varmak – to arrive
yönetmelik – regulation
sıkıntı – trouble
ertelenmek – be delayed
varış noktası – destination
masraf – cost
gecikme – delay
grev – strike

Aşağıdaki soruları Türkçe yanıtlayın. Tam cümleler kurmanız gerekmez.

- (a) Pasaportunuzu kaybettiğinizde öncelikle ne yapmalısınız? **Bir** ayrıntı yazın. (1)
- (b) Seyahat belgesi almak için yapılması gerekenler nelerdir? **Bir** ayrıntı yazın. (1)
- (c) Yolcular kendilerini neden güvende hissediyorlar? (1)
- (d) Yolcular neden faturalarını saklamalılar? (1)
- (e) Havayolu şirketi size hangi şartlarda ödeme yapmak zorunda değildir? **Bir** ayrıntı yazın. (1)

(Total for Question 9 = 5 marks)

TOTAL FOR SECTION B = 15 MARKS

SECTION C**Translation**

10 Translate this passage into **English**.

Hepimiz daha yeşil bir Türkiye için çok çalışmalıyız. Bu amaçla ben, okula götürdüğüm içeceğimi cam şişede, sandvicimi de kalın bir kâğıt çantada taşıyorum. Dün öğleden sonra evde kullandığımız plastik ve tekstil ürünlerini geri dönüşüm kutularına attım. Gelecek pazar günü arkadaşımın doğum günü partisine gidecektim, ancak okulun düzenlediği "Çevremizi Koruyalım Kampanyası"na katılmam gerekiyor.

(Total for Question 10 = 7 marks)

TOTAL FOR SECTION C = 7 MARKS
TOTAL FOR PAPER = 50 MARKS

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

BLANK PAGE

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

BLANK PAGE

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

BLANK PAGE

Every effort has been made to contact copyright holders to obtain their permission for the use of copyright material.

Pearson Education Ltd. will, if notified, be happy to rectify any errors or omissions and include any such rectifications in future editions.

